

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 17/04/2025 15:44
Sayı: E-120.07.03-1613991

2025 AİLE YILI

7/23076 6E 100

Sayı : E-54045643-610-18842243

Konu : Soru Önergesi (7/23076)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.02.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1579279 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Aydın Milletvekili Sayın Evrim KARAKOZ'a ait 7/23076 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/23076) (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: F3A9BB22-D3DB-4603-888D-2A4BF5FA4E72

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Mahmut KURT
Mühendis

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN EVRİM KARAKOZ'A AİT 7/23076 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu ve ilgili Yönetmelikler, Avrupa Birliği (AB) mevzuatına uyumlu olarak hazırlanmış ve yürürlüğe konulmuştur. Denetim ve kontrol mekanizmaları da AB standartlarına uygun olarak işletilmektedir. Bunun sonucunda gıda işletmelerine yönelik risk esaslı denetim sistemi geliştirilmiştir.

Bununla birlikte 5996 sayılı Kanun kapsamında çıkarılmış “Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik”, “Gıda Hijyeni Yönetmeliği”, “Hayvansal Gıdalar İçin Özel Hijyen Kuralları Yönetmeliği” AB mevzuatına uyumlu olarak düzenlenmiştir.

Risk esasına dayalı denetim sisteminde; kalıntı riski görülen ürünler başta olmak üzere önceki kontrollerden edinilen bilgi ve deneyimler, yurt içi üretim ve tüketim miktarları ile ihraç edilen ürünlere yönelik Gıda ve Yemde Hızlı Numune Alma Sistemi (RASSF)’nden alınan veriler, ortaya çıkan gelişmeler, 81 il tarım ve orman müdürlüğümüzün kendi bünyesinde yürüttüğü resmi kontrollerin sonuçlarına göre risk çarpanları belirlenmektedir. Risk esasına göre önceden haber verilmeksizin yapılan kontroller, Bakanlık ve il yıllık numune alma programları, Ulusal Kalıntı İzleme Planı (UKİP) yanı sıra şüpheli, şikâyet, ihbar, CİMER ve Alo 174 Gıda Hattı kapsamında şikâyet edilen ürün ve firmalara yönelik olarak gerçekleştirilmektedir. Yapılan denetimlerde alınan numuneler laboratuvarlarımızda analiz edilmekte ve uygunsuz çıkan ürünler için ilgili mevzuat çerçevesinde gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Yapılan resmi kontroller sonucu tespit edilen uygunsuzluklar incelendiğinde;

- Bozulduğu, kokuştugu, ambalajı ürüne zarar verecek şekilde hasar gördüğü, son tüketim tarihi geçtiği tespit edilen ürünlerin piyasada bulunması, satışı veya tüketime sunulması;
- Bakanlık tarafından belirlenen hijyen esaslarına aykırı hareket edilmesi;
- Gıda işletmelerinin kayıt yaptırmadan faaliyet göstermesi,
- Gıda kodeksine aykırı gıda ve gıda ile temas eden madde ve malzeme üretilmesi, işleme tabi tutulması ve piyasaya arzı ve
- İzlenebilirliğin sağlanamaması

gibi ihlallere rastlanmaktadır.

Gıda işletmecilerine yönelik zaman zaman Bakanlığımız, ilgili meslek federasyonu, kamu kurum ve kuruluşları ve üniversiteler ile iş birliği halinde eğitimler düzenlenmektedir. Ayrıca gıda işletmecilerine yönelik olarak gıda zincirinin tüm aşamalarında gıda hijyeni kuralları ile tehlike analizi ve kritik kontrol noktaları/HACCP ilkelerine uyum için yardımcı olması amacıyla Hijyen Esasları ve İyi Uygulama Kılavuzları hazırlanmıştır.

Resmi gıda denetimlerinde veri analizi çalışmalarında Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS) adı altında web tabanlı bir yazılım kullanılmaktadır. Gıda konusunda faaliyet gösteren işletmelerin kayıt altına alınarak belge düzenlenmesi, resmi kontrol ve numune alma işlemleri ile idari yaptırımların kayıt altına alınıp takip edilerek sonuçların analiz edilmesi, ithalat ve ihracat işlemlerinin kayıt edilmesi ve sertifika düzenlenmesi, ithalatçı ve ihracatçı işletmelerce ithalat ve ihracat ön bildirimlerinin on-line olarak yapılması gibi işlemler GGBS üzerinden yürütülmektedir. İhtiyaç duyulan güncel veriler GGBS’den anlık olarak alınabilmektedir.

Ülkemizde toplam 41 gıda kontrol laboratuvar müdürlüğü bulunmaktadır. Bunlardan 40’ı uluslararası standartlara uygun şekilde akredite edilmiş durumdadır. Bu laboratuvarlar, gıda güvenliği analizlerini doğru ve güvenilir bir şekilde yapmak için onaylanmış yöntemler

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

kullanılmaktadır. AB standartlarına uygun testlerin yapılabilmesi için laboratuvar altyapısı sürekli olarak modernize edilmektedir. Ayrıca Bakanlığımıza bağlı 23 gıda kontrol laboratuvarı ve Bakanlığımızca yetkilendirilmiş 52 özel gıda kontrol laboratuvarı pestisit analizi yapmaya yetkilidir.

AB üye ülkeleri tarafından kendi mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzluklar, AB Komisyonuna bildirilmekte ve Komisyon tarafından yapılan nihai değerlendirme sonucu RASFF üzerinden ilan edilmektedir.

RASFF üzerinden ilan edilen bildirimler kısıtlama olmaksızın erişime açıktır. Ülkemiz menşeli ürünler hakkında da zaman zaman RASFF üzerinden bildirim alınabilmektedir. Her bir RASFF bildirim için ayrı ayrı izlenebilirlik denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bildirime konu ürünün birincil üreticisi tespit edilmekte ve ilgili birimlerimiz tarafından üreticiye yönelik gerekli eğitimler verilmektedir. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ve alınan önlemler AB Komisyona düzenli olarak iletilmektedir. Bildirim alan ihracatçı ve bildirim konu ürüne yönelik resmi kontroller de artırılmaktadır.

Ülkemizde pestisit kalıntı oranı son 3 yılda % 35, RASFF bildirim sayısı ise aynı dönemde %54 azalmıştır.

5996 sayılı Kanun'un 34'üncü maddesi gereği ülkeye girişi yapılacak ürünler bu Kanun hükümlerine uygun olmalıdır. İthalatçı, ülkeye giriş yapacak ürünler ile ilgili Bakanlığa ön bildirimde bulunmak zorundadır. İthal edilecek gıda ve yem ürünlerinin mevzuata uygun olup olmadığı ile ilgili resmi kontroller Bakanlığımızca yürütülmektedir. Mevzuata uygun olmayan ürünlerin ülkeye girişine izin verilmemektedir.

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle ülkemize geri dönen ürünlerin tamamında; öncelikle gümrükte ayniyat tespiti yapılmakta, ayniyat tespiti yapıldıktan sonra ürünler Bitki Karantinası Yönetmeliği, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği ve yem mevzuatı kapsamında %100 bitki sağlığı ve gıda/yem güvenirliliği yönünden resmi kontrollere tabi tutulmaktadır.

Ülkemiz mevzuatına uygun olmadığı tespit edilen ürünler nedeniyle gıda işletmesine ve birincil üreticiye 5996 sayılı Kanun kapsamında yasal işlem uygulanmaktadır. Bu kapsamdaki ürünlerin ülkemize girişine (piyasaya arzına) izin verilmemektedir.

Tüketicilerin güvenilir gıdaya ulaşması amacıyla gıda işletmelerinin denetim durumunu takip etmesini sağlamak üzere Gıda İşletmelerinde Karekod Uygulaması hayata geçirilmiştir. Bakanlığımızca hazırlanan ve her bir işletmeye özel karekod içeren görsel gıda işletmelerince gönüllü olarak <https://guvenilgida.tarimorman.gov.tr/> internet adresinden indirilip tüketicilerin görebileceği yerlerde sergilenebilmektedir. Tüketiciler görsel üzerinde yer alan karekodu mobil cihazlarına indirmiş oldukları Tarım Cebimde uygulaması üzerinden sorgulattıklarında söz konusu işletmeye ait; kayıt/onay numarası, unvan, adres ve işletmede yapılan en son denetim tarihi bilgilerine ulaşabilmektedir.

Ayrıca kamuoyu duyuruları anlık olarak, elektronik ortamda tüketicilerimizle paylaşılmaya başlanmıştır. Bu sistemde, taklit ve tağşiş konu firmalar ve ürünleri tespit edildikten sonra <https://guvenilgida.tarimorman.gov.tr/> internet sitesinden elektronik ortamda güncel ve anlık olarak yayınlanmaktadır. Vatandaşlarımız duyuru tarihi, firma adı, marka, ürün adı, uygunsuzluk ve parti/seri no bilgilerine anlık olarak ulaşabilmektedir. Ayrıca bu internet sitesinde tüketiciler için hazırlanmış bilgiler de yer almaktadır.

Bakanlığımızca 2024 yılında, 8.000 gıda denetçisi personelimiz ile 1.329.758 denetim yapılmıştır. Yapılan denetimlerde 26.263 işletmeye idari para cezası uygulanmış olup, 610

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

işletme için savcılıklara suç duyurunda bulunulmuştur.

2024 yılında Aydın ilinde 24.852 denetim yapılmıştır. Denetim sonucunda olumsuzluk tespit edilen 655 işletmeye idari para cezası uygulanmış olup, 109 işletme için Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulunulmuştur.